

Zlatko Dukić, književnik

(Riječ na otvaranju Izložbe umjetničke fotografije Foto-kluba Buenos Aires iz Argentine - u organizaciji Asocijacije za umjetničku fotografiju u BiH i Foto-kluba Tuzla u BKC-u u Tuzli, u utorak, 7. jula 2009. godine u 19 sati)

Ako vam se ikad moglo učiniti da vam, dok stojite pred nekom umjetničkom fotografijom, ona kazuje priču, uvlačeći vas narkotičkom snagom u ono što je na njoj - onda vam se to mora desiti dok ste pred umjetničkim radovima članova Foto-kluba iz argentinske prijestonice Buenos Airesa.

A ako vam se, pak, nikad dosad nije desilo da pred umjetničkom fotografijom imate neodoljiv osjećaj da se na njoj odvija pokret, i to živ i skladan, i da, čak, čujete muziku - onda će vam se to desiti dok gledate ciklus umjetničkih fotografija na nepojamno inspirativnu varijaciju tanga.

Začudan je to sklad pokreta, boja, harmonije sadržaja i prostora, i muzike, koju vam nametne vlastita imaginacija. Koja će, bar kao omanja erupcija, proraditi i dok gledate fotografiju krda konja na nekoj argentinskoj pampi, divlje razigranih i neobuzdanih, ali i pod budnim okom nadležnih gaučosa. Ovo je, vjerujem, dovoljan uvod u pokušaj predstavljanja rijetkog zadovoljstva i neprocjenjivo vrijednog užitka, koji nam je priuštila Asocijacija za umjetničku fotografiju BiH, donoseći nam "na noge" reprezentativan izbor iz, očito, fascinantnog stvaralaštva argentinskih majstora umjetničke fotografije.

Dileme nema: manje upućeni su iznenađeni, jer su o Argentini dosad manje-više znali samo po tangu, nekad živahnom Maradoni, a danas neizostavnom i neprikosnovenom Mesiju, po govedarstvu, da ne kažem bifteku, i pampama... Sada, eto, vidimo da je ta daleka zemlja i stanište umjetnosti fotografije. Pretpostavljam da je malo nas koji smo to dosad znali, a još manje je onih koji su imali priliku da se susretnu s ovim što danas imamo. Sporadično, tu i tamo, dolazili smo u dodir s argentinskim filmom, s dokumen-tarnim snimcima beskrajnih ravnica i živopisno-prijetehi Anda. Ali, uglavnom nikad nismo imali mogućnost da ovako, na jednom mjestu, proniknemo u taj daleki, nepoznati, a izgleda čarobni svijet prirodne divljine, umjetničkog sklada i originalne snage.

Ima li bolje i sadržajnije mogućnosti za to - pored ove, umjetničkom fotografijom ispričane? Teško da ima i teško da se ova izložba može označiti drukčije, osim kao vrijedna nezaborava. Što je vrlo lako i dokazati, a još lakše pro-vjerom ilustrirati čak i ovlašnom, kratkom šetnjom kroz ovih šezdesetak radova, koji su nam stigli iz Argentine.

Pomenuo sam tango, kome su posvećeni ciklusi radova nekoliko autora. Na primjer, tri rada Karlosa Kalviela, s dominacijom skoro čarobno komponovane fotografije "Tango na mostu". Rame uz rame su i radovi Luisa Stajnerberga, Marte Diaz i Karoline Elkin. Spaja ih sjajno postignut kontrast i hipnotički privlačan odnos boja, uz ponavljanje već rečenog - kao da se plesači pred našim očima živo kreću i kao da čujete muziku koja ih opija.

Karlos Silva nam nudi portret gaučosa, čovjeka čije lice priča priču i iskazuje egzotičan život. Danijel Merkado se predstavlja fantastičnim pejzažima, kao i Eduard Kavaci, ali mi se, ipak, posebno upečatljivijim čini ciklus radova Emilija Delgada, koji je, očigledno, inspirisan surovošću, nedirnutom ljepotom, snagom planina i moći prirode.

Zanimljiv je autorski pristup Marija Lopeza, koji se predstavio ciklusom umjetničkih fotografija ptica. Na svakoj od njih je jedna ptica i svaka od njih sugerise da je baš ona, ta ptica, centar umjetničkog svijeta, fokus inspiracije i poenta nadahnuća.

Vrlo impresivno na ljubitelja umjetničke fotografije mora djelovati ono što Rikardo Baigoria i Rikardo Masiel vide u konjima, njihovoj neobuzdanosti i opijenosti mogućnosti da se slobodno kreću beskrajnim prostranstvom argentinskih pampa. Na tren se ima osjećaj kao da vas te fotografije usisavaju u sebe, pozivajući vas da se opustite i prepustite iluziji o tome da se i vi slobodnije krećete i lakše dišete. Ovu kratku šetnju razumijevanjem i približavanjem argentinske umjetničke fotografije završavam impresijom o radovima Rubena Sotera, koji je, čini mi se, gotovo opsjednut vulkanskim krajolikom i vrištećim bojama, pa odlučio da ih ovjekovječi svojim objektivom. Argentina je jedna od onih zemalja, u kojoj je moguće naći ovakve motive, ali majstorluk je na jednoj fotografiji, u jednom dahu, sakupiti toliko žestokih, surovo životnih boja, kakve čovjek ne samo da ne može stvoriti - već nije u stanju ni da ih ni približno tako zamisli, uskladi i uobliči. Sve u svemu - a da vas dalje i ne zamaram i ne upućujem u ono što

ćete i sami, jer zato ste ovdje, vidjeti i doživjeti - imamo priliku za još jedan vrijedan, nesvakidašnji i otud dragocjeniji i ljepši ugođaj. Doživjeti jedan daleki, nepoznati svijet kroz umjetničku fotografiju, u ovom slučaju argentinsku, rijetka je porivilegija i veliko zadovoljstvo.

Nije nam prvi put da nas Asocijacija za umjetničku fotografiju u BiH i Foto-klub Tuzla počaste takvim kulturnim desertom. To stalno treba ponjavljati i uvijek naglašavati.

Kao, naravno, i to da mi je ugodna obaveza i čast što mogu proglasiti otvorenom Izložbu umjetničke fotografije Foto-kluba Buenos Aires iz Argentina.